

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Friderici Karg Bambergensis Franconis. Pax Religiosa Sive De exemptionibus, & subjectionibus Religiosorum

Karg von Bebenburg, Johann Friedrich

Herbipoli, 1680

VIII. De Decimis, primitiis, subsidio charitativo, evlogiis, cathedratico, & quota funerali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38315

CAPUT VIII.

De Decimis, Primitiis, subsidio
Charitativo, Evlogiis, cathedra-
tico, & quota funerali.

319. *Quid sint Decima, & quo iure introdu-
ta?*
320. *Divisio Decimarum.*
321. *Decima reales & mixta solvenda absque
deductione.*
322. *Quibus Ecclesiis debeantur singula De-
cima?*
323. *Obligatio ad Decimas; & earum Iudex,
maximè si sint Laicales.*
324. *Aequalis olim obligatio Monachorum ac
ceterorum Laicorum.*
325. *Decreta Gregorii VII. & Paschalis II.*
326. *De statu Decimarum tempore Hadriani
IV. ubi specialiter de ordine Cisterciensi*
327. *De sexto & septimo tempore sub Alexan-
dro III. & Innocentio III. celebriq; Conci-
lio Lateranensi.*
328. *De privilegiis post Concilium Latera-
nense.*
329. *In materia Decimarum contra Regula-
res adhibendus est rigor in favorem Paro-
chiarum & Ecclesiasticorum.*

330. De Novalibus.
331. Tenor privilegiorum Regularibus concessorum probè inspiciendus.
332. Poena Canonica adversus Religiosos fraudantes, impugnantes, aut concinnantes contra Decimarum solutionem.
333. Quâ ratione hac materia Decimarum cernat Episcopos?
334. Primitia & vetus earum usus.
335. Primitia ter soluta per annum apud Hebraeos. Vbi de Primitiis Pentecostes Christiana.
336. Primitiarum usus olim ab Ecclesia proceptus, hodie desisse videtur: ubi de obligatione Decimatorum tum secularium, tum aliorum.
337. Obligatio ad solvendum Episcopo subsidium Charitativum.
338. De justa causa, & tribus requisitis exigendum subsidium Charitativum.
339. De Quantitate subsidii Charitativi.
340. Obligatio Regularium ad pendendum a Episcopis subsidium Charitativum.
341. De Evlogiis.
342. Cathedraicum pro honore Cathedralis ob beneficium Consecrationis, solvendum.
343. Synodaticum pendendum in Synodis Diocesanis.

344. De inthronistico, insinuativis, & epulis
aditibus sublati.

345. Definitio Quota funeralis.

346. Tres classes privilegiorum circa solutio-
nem Quota funeralis.

319. **D**ecimæ definiiri possunt ex c.
Ex Transmissa. 23. X. de De-
cimis. Decima pars bonorum mobilium
licitè acquisitorum, Ecclesiæ ministris
eroganda: & quatenus hæc materialiter
ac secundum substantiam spectantur,
videlicet ut necessarium stipendium mi-
nistrorum Ecclesiæ, sive ut *Decima su-*
stantiationis, descendunt à Jure naturali
ac Divino *Matt. 10. v 40. & 1. Cor. 9.* For-
maliter autè & secundum determinatio-
nè aliquotam in novo Testam. proveni-
unt ex Ecclesiastica lege tantum, ad ini-
tationem ac similitudinem veteris Legis
Divinæ; remanente ratione obligatio-
nis, ut inservientes Altari de oblati nu-
triantur. Ubi vides, Decimarum solu-
tionem partim ad Justitiam pertinere,
partim ad Religionem: ad hanc quidem,
qua.

quatenus indè aluntur ministri, à quibus defertur cultus publicus DEO quem exhibere non possent, si deficerentur necessariâ sustentatione; illam verò, quatenus directè pendunt ministris ob susceptam in se obligationem ministrandi populo Sacramentali supplendi pro eodem, quos iustum est ali vicissim per Decimarum exhibitionem, vel alios modos de consuetudine aut Jure præscriptos 1. *Corin.* 9. v. 7. seqq.

320. Decimæ dividuntur in perfectas, reales, & mixtas: sicut enim fructus unum alii sunt personales sive industrialium alii naturales sive prædiales; alii ministri qui sine prædiis & hominum industrialium percipi nequeunt per ea, quæ tractantur DD. ad *Librum VII. Pandectarum* planè Decimarum aliæ sunt personales quæ ex lucro, quod quis ex industria vel artificio facit E. G. ex militia, negotiatione, venatione, conductione prædiorum vectigalium &c. c. *Pastoralis*

28. \ddot{x} . *De Decim.* aliæ *pradiales*, quæ
 ex fructibus, oleribus, fœno &c. c.
Non est. 22. \ddot{x} . *h. t.* aliæ denique *mixta*,
 quæ ex partu animalium E, G, fœtibus,
 lacte, Agnis, lana &c. c. *omnes.* 5. XVI.
 q. 7. solvuntur. Quæ tria Decimarum
 genera Jure exigî, & pendî debent: rea-
 les quidem & mixtæ ubique; personales
 in Gallia constitutione Philippi Pulchri
 sublata sunt, aliisque in locis in desuetu-
 dinem abierunt: quò reflexisse videtur
 Innocentius III. eos Mercatores ad De-
 cimarum solutionem compellens, qui
 ex consuetudine solvissent tunc invenie-
 bantur.

331. Circa Decimas c. *Tua nos.* 26.
 \ddot{x} . *h. t.* ponuntur tres Regulæ: I. eas
 ob favorem piæ causæ solvendas esse
 absque deductione seminis & expensa-
 rum, quæ percipiendorum fructuum
 causâ fiunt, ne DEUS rerum Dominus,
 cui Decimæ penduntur, deterioris con-
 ditionis sit, quàm Dominus temporalis,
 cui census & collectæ sinè hujusmodi
 dedu-

deductione aut seminis separationem
 præstantur; maximè cum Decimarum
 persolutio nunquam sine magno
 ventium commodo facta fuerit, ut
 Augustino relato c. *Decima*. 66. XI
 q. 1. & c. *Majores* 8. XVI. q. 7. atque
 proverbium abierit, qui DEO decimam
 non dederit, eum ad decimam
 vocatum iri. Exceptis tantum
 Decimis personalibus E. G. de negoti-
 atione c. *Pastoralis*. 28. X. h. t. q. 1.
 cum ex lucro præstentur, quod dicitur
 potest nisi deductis expensis, Ecclesie
 meritò ad fructus, civiliter acceptos
 spexit.

322. II. Decimæ personales debentur
 non Capellis, vel Oratoriis; sed
 Ecclesie Parochiali pro onere adm-
 strandi Parochianis Ecclesiastica Sacra-
 menta. c. *Questi sunt*. 46. XVI. q. 1.
 c. *Ad Apostolica*. 20. X. h. t. q. 1. Quæ
 pradiates, contraria consuetudine rati-
 onabili seclusa, cui meritò deferenda
 esset, eæ debentur Parochiæ, sub qua
 præ-

prædia sita sunt c. fin. *de Paroch. ex*
 institutione Ecclesiæ, quæ cuique Paro-
 chie assignavit Decimas prædiorum ibi
 sitorum, etiam à Judæis c. *de terris* 16.
h. t. ob inhærentem ipsismet prædiis
 Decimarum obligationem. *Mixta*,
 utpote partim reales, partim personales,
 inter Parochum Domicilii, & eum, in
 cujus districtu sunt pascua, partiendæ
 videntur: glossa tamen in cit. c. *Ad A-*
postolica 20. V. Personales. *h. t.* eas
 prædialium jure censendas affirmat,
 ut, si pascantur pluribus in locis, singulis
 pro rata temporis decimæ debeantur.

327. III. Laicos teneri præstare De-
 cimas tum reales, tum personales, ap-
 pellatione remotâ: in quibus illico
 post perceptionem aut statim temporis
 lapsum pendendis si tardi vel obstreperi
 fuerint, Decimatoribus actio in illorum
 personas, vel requisitio officii Judicis
 Ecclesiastici competit, nisi agatur de
 quæstionibus decimarum Laicalium,
 quæ titulo temporali, & non spirituali
 possi-

possidentur, quo casu seu disceptetur
 petitorio, seu de possessorio, Adman
 & Laymannus de *Germanis*; Reu
 fus de *Hispanis & Gallis*; Borellus
Neapolitanis; Menochius de *Ven*
 Thesaurus de *Sabaudis*; aliique de
 liis nationibus, & Covarruvias, Scipio
 nus Gratianus, Navarrus, Cavallos
 universim testantur, cognitionem per
 tinere communiter ad Judicem secul
 rem, etiam privativè ad Ecclesiasticum
 cum tunc non agatur de spirituali
 decimandi; sed de facultate percipi
 di fructus contentos sub nomine *Deci*
marum, ut pulchrè S. Thomas adven

324. Quæritur: *Quid de Religio*
quoad activam Decimarum solutio
dicendum sit? R. eos teneri de
 communi, & in hoc onere ferendo
 cis accenseri: diversis tamen tempo
 ribus diversa his vel illis modò concessa
 modò adempta fuisse. Nam *primò*
tempore, cum laicorum ad instar à Sacerdoti
 tibus spirituali cibo salvifici Corporis
 Ver-

Verbi DEI pascerentur, non aliter ac
 ceteri laici ad Decimas & oblationes
 præstandas obstricti fuerunt, c. *Ecclesia*
 43. & seqq. XVI. q. I. tum ex iis quæ a-
 liorum magnificentia monasteriis dona-
 ta fuerant; tum quæ opere manuum
 obtinuerant: cujusmodi oblationes
 etiam ab Anachoretis factas fuisse cele-
 ber Palladii locus ex vita Nathaëlis con-
 firmat.

325. *Secundum* tempus fuit S. Grego-
 rii VII. relati c. *Decimas*. 47. XVI. q. I.
 quo Religiosi ab onere pendendi Deci-
 mas de suis prædiis generaliter liberati
 fuerunt circa Annum 1075. quod cum
 damnosum esset Ecclesiis Parochialibus:
 Tertio Paschalis II. cit. c. *Decimas*. 47.
 decrevit, de Religiosorum vel Clerico-
 rum communiter viventium laboribus
 seu nutrimentis propriis nihil esse ex-
 torquendum: quâ ratione consulebatur
 tum Religiosis Sacerdotibus, qui Divi-
 nis ac contemplationi vacabant; tum
 monachis laicis, qui, ne desidæ ac tur-
 pi

pi otio locum facerent, manibus suis
 prædia excolendo victum quærebant
 hoc quidem absque gravi Parochorum
 incommodo, cum rara tunc essent mo-
 nasteria, Religiosi que non possent
 ta prædia propriis manibus colere,
 rum cum modicæ hæ immunitates,
 crescente dietim Religionum & Co-
 ventuum numero, longas radices age-
 rent:

326. Quarto Hadrianus IV. re-
 g. Ex parte. 10. §. h. t. circa A. C. 1155.
 solis fratribus Cisterciensis ordinis
 Templariis, & Hospitalariis Decimas
 laborum suorum, quos propriis manibus
 vel sumptibus colunt, indulget: et
 teris verò tantum, ut de novalibus
 quæ propriis manibus vel sumptibus
 colunt; & de nutrimentis animalium
 suorum, & de hortis suis Decimas
 persolvant: Cumque Cisterciensis
 immensum excrescerent, & pluribus
 tiffundiis ditarentur à fidelibus, quorum
 Decimæ hoc pacto Ecclesiis subtra-

bantur paulò ante Generale Concilium
 Lateranense in Cisterciensis ordinis
 Capitulo generali prohibitum fuit, ne
 Religiosi hujus Ordinis, nisi fortasse
 pro Monasteriis de novo fundandis,
 prædia deinceps coëmerent: imò ab
 Alexandro III. c. *Recolentes*. 3, *de*
Statu Mona. graviter iisdem legimus
 exprobratum, quòd, etsi non omnibus,
 neque in omnibus; à plerisque tamen
 & in pluribus à Sancta ipsorum institu-
 tione declinatum fuerit in tantum, ut
 aliqui ex iisdem contra ordinis sui re-
 gulam, villas, Ecclesias, & Altaria pos-
 sederint, fidelitates & hominia suscepe-
 rint, justitiaras & tributarias tenuerint
 &c. quibus proinde significavit,
 justum esse, si constitutis in prima fun-
 datione terminis contenti non sint, ut,
 qui similem cum aliis vitam suscipiunt,
 similem sentiant in legibus discipli-
 nam &c. Quod universim Richardus
 Cantuariensis Archiepiscopus apud Pe-
 trum Blesensem paulò severiùs exagi-
 rat,

bat, inquit: *Si Dominus Papa
 gentiâ speciali privilegiavit vos, da
 Ordo vester in paupertate gaudeat,
 tuit tolerari ad tempus: licet in con
 nem redundaret injuriam, quod
 necessitatis fuerat introductum.
 autem quando vestre possessiones
 plicata sunt, etiam in immensum
 legia hac potius ambitionis, quam
 onis instrumenta censentur.*

327. *Quintum* tempus est Al
 dri III. qui quidem initio irrelig
 duxerat, in epistola ad Archiepisc
 Eboracensem perscripta, non
 quoad immunitatem Religiosorum
 Decimis, privilegia quondam concessit
 sed attentis quotidianis Conventuum
 atque proventuum incrementis, statuit
 ut Decimas solverent de agris eccles
 iis. *Sexto* tempore Innocentii III.
 in generali Concilio Lateranensi,
 absolutè decrevit, ob enorme dispendi
 um Ecclesiis Parochialibus ex male
 dine possessionum obortum, de possessione
 con

conductis, & deinceps acquirendis, et si
 ea propriis manibus ac sumptibus ex-
 coluerint, Decimas ab iis esse præstan-
 das Ecclesiis, seu parochiales, seu alia
 fuerint, juxta expositionem Rotæ decis.
 193. p. 7. Recen. quibus ratione prædi-
 corum antè solvebantur: nisi cum ipsis
 Ecclesiis aliter duxerint componen-
 dum: quæ compositio non est perso-
 nalis tantum, cum firmetur autoritate
 Juris; sed realis nomine Ecclesiæ fa-
 cta, etiam afficiens Successores. V. DD
 ad c. Nuper. 34. §. de decimis. ubi
 cum Religiosi se fundantes in tempore
 probare debeant possessionem ante di-
 ctum Concilium habitam, facile con-
 stabit de acquisitione ex Data Instru-
 menti acquisitionis collata cum tempo-
 re Concilii, quod in Basilica Lateranensi
 Romæ celebratum fuit A. C. 1215. His
 paulò fusiùs prænotatis.

328. Dubium oritur, de ultimo post
 memoratum Lateranense Concilium
 tempore, an valeat privilegium exem-
 ptio-

Q 2

ptio-

ptionis / ione Decimarum prædialium noviter impetratum? ad quod hæsitandum non esse super validitate privilegii Apostolici, si de mente Summi Pontificis constet, quæ semper abesse presumitur, quoties privilegio non est inserta clausula expressè derogatoria. Etæ Constitutionis Conciliaris, juxta Regulam generalem, Decreta Conciliorum generalium egere speciali mentione explicitâ, vel tunc implicitâ, quæ auctoritatæ æquipolleat. *Ex parte 3. de Capel. Monachor.* nec obstat, quod hæc constitutio non fuerit immedietate à Concilio, sed ab Innocentio III. eodem Concilio edita: quia nihilominus quoad effectum necessariæ derogationis expressæ venit nomine Decreti Conciliaris, ut optimè Rota novissimè Gregorius XIII. privilegium exemptionis à solutione Decimarum prædialium Religiosis Societatis Jesu concessio specificam derogationem.

c. *Nuper*. inseruit: de quo vide plura
apud Rotam *cit. decis. 193. n. 5. p. 70*
Resen.

329. Observanda est insuper hoc
loco Magistralis distinctio Abbatis ad
sæplicitatum c. *Nuper*. 34. *xi. de De-*
cim. n. 3. & 4. inter laicos, & Ecclesia-
sticos vel Ecclesias: ubi enim agitur
de præscriptione Laicorum quoad jus
de præscriptione Laicorum quoad jus
decimandi activum, tunc rigorosè pro-
cedi solet ob eorum incapacitatem obti-
nendi jura spiritualia, adeoque ob resi-
stentiam Juris positivam: at ubi de Cle-
ricis & personis Ecclesiasticis, non pro-
prio ac privato, sed Ecclesiæ nomine
hanc præscriptionem deducuntibus ser-
mo est, favor omnino pro talibus mili-
tat, quia Decimæ, de Jure Divino,
DEO & Ecclesiæ in universum debentur,
sicque jus non ita, ut in primis, resi-
stet. Hinc cum Monachi quondam
essent Laici tantum, & sæcularium ad-
instar Decimas solverent: ab aliquo
tempore Rota & Curia Romana, teste

Q 3

Jo-

Joanne Baptistâ de Luca, contra Regu-
 lares exemptos adhibere consuevit
 gorem, in favorem Parochorum & Ec-
 clesiasticorum: quia nimirum, cum o-
 lim illi in statu paupertatis numero
 modico vixerint, facilè à Parochiis
 Ecclesiasticis per speciem eleemosynæ
 dissimulata fuit exactio Decimarum
 quæ eadem ratio S. Sedem Apostoli-
 cam impulit ad privilegia quædam in
 dem tantò liberius concedenda. Sed
 postquam tractu temporis prædicti Re-
 gulares ex pijs dispositionibus, aut ex
 iam contractibus correlative pluri-
 mum ditati, & prædia à secularibus so-
 lutioni Decimarum obnoxiiis nasci
 ère: memorata æquitas sive communi-
 ratio resoluta fuit in gravem juris pa-
 chialis læsionem c. *suggestum*. & hinc
 quapropter concessio hæc exemptio-
 à Decimis, ex quo ob positivum & vo-
 luntarium factum eorum, qui eam obe-
 nuerunt, E. G. ob novam acquisitionem
 nem honorum aliàs decimabilium,

num nocere aliis incipit, cassanda est illico; vel ad justitiam & æqualitatem reducenda.

330. Secus est de Novalibus, quæ cum non nisi magno labore ac sumptu ad cultum redigi soleant, & prius bonæ planè sterilia adeoque Decimationi nequaquam obnoxia fuerint, non extante memoriâ, quòd talis ager aliquando cultus fuisset c. *Quid per novale. 21. §. de V. S.* æquitatis ratio postulat, ut de illis, quæ propriis manibus, vel sumptibus excolunt, si Paræcialis Ecclesia nullos inde prius ab immemoriali tempore proventus perceperit, decimas non persolvant: manentibus quoque ad hoc, etiam post Concilium Lateranense, privilegiis Adriani IV. & Alexandri III. in suo vigore.

331. Quantum autem hodie Religiosis per Apostolica privilegia, post sæpe memoratum Lateranense Concilium, competat, ex inspectione tenoris eorundem videndum ac probè confide-

randum est, an privilegium directum
per se concipiatur in res, quo casu etiam
ad Colonos extenditur; an vero in per-
sonas, vel ipsam Religiosorum commu-
nitatem tantum, adeo ut personaliter
tantum sit, nec ad colonos transeat per
naturam privilegii personalis.

332. Religiosi quicumque, qui Novum
Illum, aut alias Decimas Ecclesiis debitas
ex aliqua causa legitima non
spectantes appropriare sibi præsumpserint,
aut exquisitis fraudibus sive coloribus
usurpare: seu qui de animalibus
familiarium, & pastorum suorum, et
aliorum etiam animalia ipsa eorum gregibus
immiscerint; seu qui de animalibus,
quæ in fraudem Ecclesiarum in
pluribus locis emunt, emptaque tractant
venditoribus vel aliis ab ipsis tenentibus
seu qui de terris, quas tradunt aliis colendas,
decimam solvi Ecclesiis non
permiserint, aut prohibuerint: nisi post
requisitionem per eos, quorum interest
rit super hoc, eis factam, à præmissis desistat.

stiterint intra mensem; aut si de iis, quæ
 contra præmissa usurpare vel retinere
 præsumperint, intra duos menses dam-
 nificatis Ecclesiis emendam non fece-
 rint competentem; sint & tamdiu mane-
 ant ab officiis, administrationibus, &
 beneficiis suis suspensi, donec destite-
 rint, & satisfecerint, ut superius est ex-
 pressum. Quod si Religiosi huiusmodi
 administrationes, vel beneficia non ha-
 beant, eo casu, quo alii supradicti
 suspensiones, ipsi sententiam ex-
 communicationis incurrunt, antesa-
 tisfactionem condignam nullatenus ab-
 solvendi: privilegiis non obstantibus
 quibuscunque. Clem. Religiosi. 1. h. t.
 cui consonat S. C. Tridentinum ses. 25.
 refor. c. 12. ibi: *Qui verò eas aut subtra-*
hant, aut impediunt, excommunicentur;
nec ab hoc crimine, nisi plenâ restituti-
one secutâ, absolvantur. Quod Clem.
 Cupientes. de pœn. maximè verum est de
 Religiosis, in sermonibus suis ad popu-
 lum, vel alibi, per verba retrahere co-

nantibus à suo debito homines ad sol-
tionem decimarum obligatos.

333. *Quæres: quâ ratione hæc man-
Decimalis concernat Episcopos? Res-
ob certam portionem decimarum, ab
rumq; parochialium emolumentorum
Episcopis à parochis debitam, quæ vo-
catur portio Canonica, seu Episcopalis
& vulgò dicitur Quarta, eò quòd po-
rumque solet esse quarta pars, c. quæ-
querente. 16. x. de off. ordi. c. quoniam
13. x. h. t. quamvis non ex præcisi-
cessitate, cum alicubi eam majorem
biverò quandoque minorem esse co-
tingat. Hæc cum, deficiente Decima-
rum Parochialium quanto, juxta pro-
portionem similiter diminuatur; & par-
tere à Episcopis quorumcunque jurisdic-
ad se vel suos quomodolibet pertine-
tium custodia fidelis injuncta sit: re-
rum non est, quòd accuratè in hac ma-
teria tot violationibus, coloribus,
controversiis obnoxia invigilent: ad
ut Adamus Episcopus Scotus ob De-*

mas à Cathanesis exactas, & S. Bellinus
 Paraviensis Episcopus ob Thomam Ca-
 pivaccium excommunicationi propter
 decimas pertinaciter Ecclesie subtra-
 ctas suppositum, mortem oppetierint:
 dummodo nimia diligentia nec eos, nec
 Parochos Divinæ reprehensionis Judai-
 corum sacerdotum reddat participes, de
 quibus S. Cyrillus ad Populum Judai-
 cum, DE Inomine, *Popule mi, expila-
 tores tui quasi racement te: dictum fuisse*
 observat.

§. II. De Primitiis.

334. *Primitia*, sive, ut Verrius Flac-
 cus à Præmetendo legit, *Præmetia* sunt
 partes fructuum jam collectorum, quæ
 primùm tolluntur, & Deo offeruntur:
 de quibus *can. Apost. 3. & 4.* legimus,
 quod ab ipso Ecclesie exordio primitiæ
 novarum frugum atque recentium uva-
 rum Episcopo & Presbyteris oblatae fue-
 rint; extatque sollemnis oratio ab Epi-
 scopo fieri solita pro primitiis oblati-
 apud Clementem Romanum, Quem
 Q 6 Pri-

Primitiarum usum ut vel Christianis
 diculum, vel in Paganis laudabilem
 ceret Julianus Apostata, Arfacio Col
 tia Pontifici præcepit apud Sozom
 num, ut doceret pagos Gentilium, a
 fructibus offerri Diis Primitias
 quamvis negari non possit, jam pri
 tum apud Romanos, tum apud Græcos
 earundem usum extitisse; festumque
 iis habitum, ab illis *Ambarvalia* tra
 cupatum fuisse.

335. Apud Hebræos, Primitias
 solvebantur in anno, nimirum in Pa
 schate, de novis spicis; in Pentecoste
 de novis panibus; in festo Tabernacu
 lorum, mense Septembri, de novis fru
 ctibus, ut ex *Deuter. & Levit.* Docto
 res observant: ex quibus etiam Demo
 chares notat, oblationem Pentecoste
 lem Panis è novo tritico confecti fuisse
 typum incruenti sacrificii ab Apostolo
 in Christiana Pentecoste primum obla
 ti, assentiente S. Irenæo, qui beatissimi
 Primitias nostras in Eucharistia offerri
 DEO

DEO contendit. Quapropter S. Doctor Angelicus, qui jussu Urbani IV. officium & Missam Sanctissimi Altaris Sacramenti mirabili pietate composuit, in *lectione quinta*, quæ feriâ sextâ infra octavam Corporis Christi dicitur, egregiè memorat, hoc festû primâ quintâ feriâ post octavam Pentecostes à cunctis Fidelibus celebrari. Sed ut ad Primitias Judæorum redeamus, Earum quantitas licèt in lege Moysis definita non fuerit, Traditio tamen fuit arbitrio Magistrorum inolita, ut non esset minor sexagesimâ fructuum, nec major Quadragesimâ. *c. Decimam. 1. X. de Decimis. & primit.*

336. Primitiarum oblationem Ecclesia approbavit; imò præcepit *c. Revertimini. 65. XVI. q. 1.* dicente jam dudum Origene *hom. II. in lib. Numer.* non videri hujusmodi hominem habere memoriam DEI, qui non offert primitias Sacerdotibus, adeò ut, sicubi Primitiæ adhuc receptæ sint, Religiosi non minus,

nus, quàm Laici, ad earum præstationem obstringantur, nisi privilegio speciali se præmunitos ostendant: plerique tamen in locis illarum oblatio in defuetudinem abiit; nec quicquam obstitit, quò minùs, cum principaliter constituta fuerit Ecclesiastico solùm Juris ob congruam sustentationem ministrorum Ecclesiæ, si his aliunde provisum sit, prædicta oblatio ab usu recedat. Quòd si verò Parochis & aliis Ecclesiæ ministris aliunde provisum non sit, resurgit prima obligatio offerendi primitias, & solvendi decimas, quæ in alienis manibus, pro tali statu, remanere non possunt, nisi cum ministris Ecclesiæ festem super eorum sustentatione congrua conveniatur.

§. III. De subsidio Charitativo.

337. Subsidium charitativum literaliter secum affert significationem famam, quòd Episcopus illud, tanquam adjumentum subsidiarium, cum charitativè à Clericis postulet ex necessaria causa.

sicut à principe sæculari ob necessitatem
 publicam aliquid superindicti nomine
 exigi solet L. *un. C. de superindicta.*
 quod non dicitur novus census, sed ces-
 sante necessitate ad tempus intermissus
 L. *Et Auslicinus. 35. ff. de servit. prad.*
rustic. Quo fit, notante Baldo, ut subsi-
 dium Charitativum, licet cum charitate
 peti soleat, non sit tamen liberalitas;
 sed refragante, stante necessitate, com-
 pelli possint Abb. in c. *cum Apostolus. 6.*
n. 5. de censib. quin ly *Charitativum*
 justam coactionem excludat; sed potius
 ubi charitas non proficit, potestas sit
 adhibenda. C. *licet. 6. c. & qui emen-*
dat. II. dist. 45. adeò ut, existente mani-
 festâ & rationabili causâ, Edictum affi-
 gi possit, ut non solventes subsidium
 intra certum tempus excommunicen-
 tur Barbos. *de off. & potest. Ep. p. 3. alleg.*
87. n. 5.

338. Dicitur autem justa causa, si
 proprii redditus non sufficiant Episco-
 po; si Ecclesia vel Episcopus ære alieno
 gra-

gravetur; si eundem sit ad S. Pontificem
 Concilium generale &c. si faciendum
 sumptus in rebus Ecclesie defendendi
 &c. suppositis tamen tribus requisitis
 1. quod e singulorum Clericorum pro-
 ventu tantum supersit, ut hæc &c. simili-
 onera supportare possint. 2. quod Ep-
 scopus sit pauper, aliunde non habens
 modum. 3. quod adsit necessitas reser-
 viens ipsammet Ecclesiam. Ut prope-
 simis assentatoribus Episcoporum
 bendi sint, qui indiscriminatim, sub
 tâ licet communi necessitate, certam
 speciem Corporis reddituum inde facien-
 endam existimant, ignari, vel non cogi-
 gitantes, quam grave sit coram DEO
 ad augendos qualescunque proventus
 solis artificii, non rationibus uti. Quam
 ob causam S. Thomas Archiepiscopus
 Cantuariensis apud Joannem Sares-
 riuensem, consuetudinem de secundis
 xiliis, seu perpetuato citra necessitatem
 subsidio, ab Archidiacono suo Ecclesie
 suis impositam, voto ad DEUM
 delit-

dest
 ratu
 cipis
 ctis
 te
 Bay
 tum
 Com
 Celsi
 Palat
 stit.
 33
 stitui
 pical
 ac R
 stend
 cum
 ve pe
 nem,
 oculi
 34
 sus im
 steria
 Ne pr

destruxit. Quòd autem alicubi requi-
ratur etiam præscitus, vel consensus Prin-
cipis territorialis, è particularibus pa-
ctis ortum trahit, cujusmodi præceden-
te sæculo inter Serenissimam Domum
Bavaricam, & Ordinarios Bavariæ ini-
tum fuit: quali secluso, standum est Juri
Communi, ac usui recepto, cui etiam
Consuetudo sua, quoad Clerum suum in
Palatinatu degentem, hodie dum insi-
stet.

339. Circa quantitatem nequit con-
stitui Regula generalis cuique casui ap-
plicabilis: quia tamen usus Ecclesiarum
ac Regionum inter se differunt, insi-
stendum est Taxæ consuetæ, nisi cir-
cumstantiæ alterationem quampiam, si-
ve per augmentum, sive per diminutio-
nem, justè requirant: habito semper præ-
oculis eo, quod fieri debet.

340. Regulares ab hoc onere pror-
sus immunes se putant, eò quòd mona-
stera sint exempta à Lege Diocesana c.
*Ne pro cuiuslibet. 37. XVI. q. 1. c. Quam-
vis.*

fit. §. XVIII. q. 2. ad quam subditum
 Charitativum passim reducitur ab Au-
 thoribus ad c. *Conquerente*. 16. & c. *Dilectus*. 18. §. de offi. ordi. utpote consi-
 stens in passione dulci Episcopi, seu
 recipiendo: dum è contrà ea, quæ in
 ctione, scil. in dando, vel conferendo
 consistunt, ad Legem jurisdictionis per-
 tinere dicuntur: cujus Regulæ veritatem
 aliorum disquisitioni relinquo; quantum
 verò ad rem nostram, assero, si mona-
 steria quædam vel ex consuetudine, vel
 ex speciali privilegio Episcopi, subditum
 Charitativum dependerint, idipsum
 porrò servandum esse Benedicti XIII.
 Constit. *Vas electionis*. §. *Promissis* quæ
que. v. monasteriis. ibi: *ex Apostolica*
dulgentia, vel consuetudine. dummodò
 modus non excedatur Clem. III. §. *Sine*
nulli. junctâ gl. in v. *exigendo*. De excessu
Prala. Abb. in cit. c. *Dilectus*. num. 4.
 Quibus accedit, cum res non sine
 nere transeant, plurima monasteria
 non planè de novo, sed ex antiquis
 c. 11.

clesiis, Capellis, aut aliis bonis huic
oneri obnoxiiis fundata; vel Religiosos
non nisi cum hac obligatione ab Epi-
scopis admissos fuisse.

§. IV. De Evlogiis.

341. Evlogiæ hic sunt parva munuscu-
la, honoris & cultûs gratiâ, Episcopis
vel aliis dignioribus viris offerri solita,
nullo jure cogente, de quibus ita habet
Meldense Concilium *can. 45. de ecci
Presbyteros cum voluntariis Evlogiis
tempore congruo visitare, & venerari
suos Episcopos.* Quarum usus cum in
Germania saltem obsolverit, ex c. *Elen-
therius. 30. XVIII. q. 2* hoc solum sub-
jungo, Pelagium S. P. constituisse quon-
dam, ut à Monasteriis aliquid Episcopo
nomine Evlogiæ offerretur: quod cum
à consuetudine duntaxat, à qua etiam
hujusmodi pensitationes c. *sciennes. 3.
de censib.* unico vocabulo, *consue-
tudines*, dictæ sunt, pendeat, singulo-
rum locorum usus est observandus.

*J. V. De Cathedralico & Syno-
datico.*

342. Jure communi omnes Eccle-
fix in Diœcesi positæ, etiam ex
Monasteriis ab Episcopo de Capitulo
consensu concessæ sunt, ad Cathedralicam
cum Episcopo solvendum tenentur
Pastoralis 7. ibi; omnes proventus, pro-
ter Cathedralicum & de donationibus
idque pro honore Cathedralicæ Episcopi-
lis, & ob beneficium Consecrationis
Placuit. 1. X. 9. 3. olim tertia vel quarta
portio, aut quarta decimarum acco-
tionum, de qua supra n. 333. Episcopo
dari solita, erat pro Cathedralico & Syno-
dicali visitatione c. *Decernimus*. 10. X. 9.
cùm autem Episcopi, hoc tanquam
ordinario proventu retento, non visitarent;
vel intermissâ visitatione, non visitarent,
siones, quibus in profectioe uti debe-
rant, aliquo pretio à visitandis redimere
facerent c. *Relata*. 9. X. 9. 1. eorumque
sidia novis juribus, constituto duodecim
solidorum pretio, corrigenda fuerunt
habere.

hodie dum pluribus in locis annuatim
Episcopis persolvi consueverunt.

343. Sed & Cathedra-
ticum, de quo c. *olim* 20. *de cen-*
sib. sumitur; & nisi condonetur ab E-
piscopo, in Synodis Diocesanae solvi
debet ab iis, qui ad illud ex consuetudi-
ne, aut publica conventione obstrin-
guntur. Ubi Gavanto *in praxi Syno-*
di Diocesanae merito displicet annua e-
jus exactio (nisi aliud consuetudo po-
stulet) licet Diocesana Synodus non
celebretur.

344. Cathedra-
ticum etiam aliquan-
do sumitur pro eo, quod Episcopus pro
intronizatione seu introitu Principi
solvere debuit, respondens sportulis o-
lim Romae pro introitu datis à viris ad
aliquem gradum vel ordinem assum-
ptis; & Turcarum Pescesio, obdelatum
alicui Patriarchatum Constantinopo-
litanum, initio suscepti muneris illi Im-
peratori praestando: quod & ad reli-
quos Clericos pro sua aditione, sub no-
mine

mine ἐμφανιστὶς Nov. 123, proter-
 sum: sed ab Ecclesia, tanquam Sino-
 niacâ pravitate infectum, continuo
 probatum fuit: Cujus farinae sunt et
 iam insinuativa memorata in eadem No-
 vella, quæ Conclericis, congratula-
 nis, mutuaque Societatis ineundæ ca-
 sâ, pro insinuatione seu admissione
 ad eandem Ecclesiam, præstari con-
 verant, idcirco, unâ cum partibus sen-
 tibus adicialibus à Celsissimo ac Re-
 rendissimo Principe Nostro in Colo-
 giatis Bambergensibus merito per De-
 cretum prohibita. Sed hæc sunt alia
 rursus loci,

§. VI. De quota funerali.

345. Quod lepidè olim notavit Ab-
 bas antiquus in c. Nos insinuat. I. de
 sint consolationum socii, in fuerant pro-
 sionum X. de sepul: vitam laicorum
 se Clericis passionem; mortem ve-
 consolationem: videri potest etiam
 in Regularibus locum habere quod
 Clericos privativè, quos, si quando

que funus aliquod nacti sunt, ab omni
 participatione vellent exclusos, nisi te-
 nerentur ad Quotam funeralem (quæ
 est *Canonica portio quadam debita Pa-
 rocho de omnibus iis, quæ Regularibus
 obveniunt exinde, quòd aliquis in eorum
 Ecclesia sepeliatur:*) de Jure, quod ta-
 men etiam non unam variationem subi-
 it, ut Joannes Baptista de Luca *disc. 25.
 de Paroch.* tribus privilegiorum, seu
 constitutionum Apostolicarum classi-
 bus distinctis, ostendit. *Prima* classis
 est earum constitutionum, quæ prodie-
 runt ante Concilium generale Vien-
 nense registratum in Clem. *Dudum. 2.
 de sepul.* Altera privilegia post dictum
 Concilium Viennense; sed ante publi-
 cationem S. C. Tridentini concessa
 concernit. *Tertia* est eorum, quæ post
 S. C. Tridentini publicationem A. C.
 1564. factam emanarunt.

346 De *prima* Classe nihil in ordi-
 ne ad praxin dicendum superest, ob
 expressam revocationem in cit. Clem.
Dudum

Dudum contentam, Quoad secundam
 in singulis quibusque casibus videndum
 est, an in locis, de quibus dubium or-
 tur, jam ante annos quadraginta *quod*
faneralis Cathedrali, aut Parochiali
 Ecclesie solita fuerit persolvi, ac postea
 persoluta fuerit ex quocunque privile-
 gio: quo casu eadem deinceps integre
 jure, & eadem portione, qua antea Ca-
 thedrali seu Parochiali Ecclesie persol-
 vatur: non obstantibus gratiis, concessio-
 nibus, privilegiis, etiam Mari Mag-
 gno, aut aliis quibuscunque S. C. Tituli
ses. 25. refor. c. 13. Circa Tertiam
 em, quaestio facti est, an ad sint non
 privilegia, quantum concedant, & con-
 tineant dicti Concilii generalis Vi-
 ennensis revocationem expressam,
 quorum inspectionem proinde oportet
 recurri.